

Załącznik
do Uchwały Nr IV.39.2015
Rady Powiatu w Giżycku
z dnia 26 lutego 2015 r.

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE GIŻYCKIM NA LATA 2015 – 2017

*Program przygotowany przez
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Smętka 5, 11-500 Giżycko,
tel./fax (087) 429-10-89*

Giżycko 2015 rok

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Piecza zastępcza	5
III. Charakterystyka pieczy zastępczej	7
IV. Cele i zadania programu	21
V. Plan budżetu realizacji programu	24
VI. Realizacja programu	25
VII. Podsumowanie	26
VIII. Harmonogram realizacji programu	27

I. Wstęp

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowaniu to system zaplanowanych działań, które mają pomóc przywrócić takim rodzinom zdolności do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Skuteczna pomoc może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i ich rodzinami. Wychodząc naprzeciw problemom rodziny, a zarazem porządkując system wspierania rodziny, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej dnia 9 czerwca 2011r. przyjął ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135 ze zm.) obowiązująca od 1 stycznia 2012r.

Zgodnie z wyżej cytowaną ustawą zapewnienie pomocy dziecku i rodzinie zostało przypisane powiatowi, jako zadanie własne. Jednym z pierwszych kroków w tym zakresie jest, w myśl art. 180 pkt. 1 cytowanej wyżej ustawy, opracowanie i realizacja trzyletniego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie. Oprócz tego samorząd powiatowy zobowiązany jest do realizacji następujących ustawowych zadań:

- 1) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 3) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 4) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 6) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
  - a) grup wsparcia,
  - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 7) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46;
- 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
  - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
  - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8.

Akty prawne korespondujące z cytowaną wyżej ustawą to:

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku Nr 292, poz. 1720).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j.: Dz. U. z 2013 roku poz. 82 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2013 roku, poz.595);

W celu prawidłowej realizacji zadań, ustawodawca nałożył na powiaty obowiązek wyznaczenia Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Starosta Giżycki Zarządzeniem nr 16/2011 z dnia 21 września 2011r. zadanie te przypisał Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku.

Dokument ten jest kontynuacją realizacji założeń, które zostały określone w:

1. Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Giżyckim na lata 2012-2014
2. Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Giżyckim w latach 2011 - 2018

II. Piecza Zastępcza

1. Pojęcie pieczy zastępczej

Pieczka zastępcza to:

a) opieka i pomoc władz publicznych dziecku pozbawionemu opieki rodzicielskiej (Konstytucja RP)

b) sprawowanie pieczy nad dzieckiem przebywającym poza swym środowiskiem rodzinnym z tego powodu, że zostało ono czasowo lub stale tego środowiska pozbawione lub nie może znajdować się w nim ze względu na swoje dobro (Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.)

c) przyczyny – wg KoPD:

- niezwiązane z niewłaściwą relacją pomiędzy rodzicami a dziećmi (śmierć, niewola, deportacja, choroba, kara pozbawienia wolności rodziców, orzeczenie sądu dla nieletnich o nagannej postawie dziecka)
- wynikające z naganego sposobu sprawowania przez rodziców pieczy nad dzieckiem (dysfunkcja w zakresie zadań opiekuńczo-wychowawczych)

- charakter:

- trwała – zastępuje rodzinę na długi czas lub na stałe
- tymczasowa – przejęcie obowiązków na czas, w którym rodzina nie może wypełniać swych funkcji i wspieranie jej w przejęciu ich na powrót.

2. Formy pieczy zastępczej

- od 1 stycznia 2012r. nastąpiła zmiana min. w nazewnictwie rodzin zastępczych tj. wg ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mówimy o formach rodzinnej pieczy zastępczej, wśród których wyróżniamy:

a. Rodzinna piecza zastępcza – system pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi rodziny zastępcze zawodowe, spokrewnione i niezawodowe oraz rodzinne domy dziecka:

a) Spokrewniona – rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący/będąca krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;

b) Niezawodowa – rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący/a krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;

c) Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – rodzina zastępcza, w której umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.

d) Zawodowa specjalistyczna – rodzina zastępcza, w której umieszcza się w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i dzieci umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich lub małoletnie matki z dziećmi.

e) Rodzinny Dom Dziecka – tworzony jest przez małżonków lub osobę niepozostającą w związku małżeńskim, sprawujących/ą opiekę nad łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej.

b. Instytucjonalna piecza zastępcza – system pieczy zastępczej sprawowany w formie placówek opiekuńczo – wychowawczych.

- 1) typu rodzinnego – zapewnia opiekę dzieciom w różnym wieku, w tym dorastającym i usamodzielniającym się, umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu.
- 2) typu interwencyjnego – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem powyżej 10 roku życia w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia opieki. Pobyt w placówce nie może trwać dłużej niż 3 miesiące, w szczególnych przypadkach może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w pieczy zastępczej. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze.
- 3) typu socjalizacyjnego – zapewnia całodobową opiekę i wychowanie nad dziećmi powyżej 10 roku życia, których powrót do domu nie jest możliwy. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze.
- 4) typu specjalistycznego – terapeutycznego – zapewnia opiekę nad dziećmi powyżej 10 roku życia o indywidualnych potrzebach w tym: legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności; dziećmi wymagającymi stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wymagającymi wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze.

3. Dyrektywy Komitetu Ministrów Rady Europy nr 33(77) a piecza zastępcza

- bez koniecznej potrzeby nie należy ingerować w życie danej rodziny
  - jeżeli ingerencja jest konieczna, wówczas rozpocząć należy od próby ochrony dobra dziecka poprzez udzielenie wsparcia całej rodzinie
  - wobec zaistnienia konieczności umieszczenia dziecka poza rodziną, głównym celem tego przedsięwzięcia powinno być stworzenie sytuacji umożliwiającej dziecku powrót do jego rodziców
- dzieci przebywające poza rodziną powinny być umieszczone w rodzinnych formach pieczy (zakładowe formy są ostatecznością)
- dziecko przebywające poza rodziną, powinno mieć styczność ze swymi rodzicami; jedynie wówczas, gdy postawa rodziców konsekwentnie uniemożliwia powrót dziecka do rodziny, można je umieścić w instytucji pieczy zastępczej o charakterze trwałym

4. Zasady pomocniczości (subsidiarności)

- zakaz odbierania – to, co społeczność mniejsza i niższa (jednostka) potrafi samodzielnie czynić, tego społeczność większa i wyższa nie powinna jej pozbawiać – poszanowanie autonomii rodziny i prymatu rodziny w wychowaniu dzieci;
- subsidiarne towarzyszenie – nakaz wspierania społeczności niższych i jednostek przez społeczności większe i wyższe w tych zadaniach i funkcjach, którym z jakiś powodów nie są w stanie samodzielnie podołać – działanie mające na celu podjęcie na powrót zadań przez społeczność niższą lub jednostkę;
- subsidiarna redukcja – nakaz zaprzestania wspierania w momencie, gdy podmiot, który otrzymał pomoc, stał się na powrót samodzielny.

III. Charakterystyka pieczy zastępczej w Powiecie Giżyckim.

Rodzina niezmiennie pozostaje podwaliną każdej społeczności, tak jak niezmiennie są prawa nią rządzące. Współczesna cywilizacja stwarza coraz większe zagrożenia dla rodziny, zakłócając jej funkcjonowanie i podważając podstawy jej istnienia. Objawem tego są między innymi różnego rodzaju przejawy patologii takie jak:

1. rozwód (rozpad rodziny),
2. przemoc w rodzinie,
3. bezrobocie,
4. ubóstwo,
5. niepełnosprawność,
6. alkoholizm,
7. narkomania,
8. prostytutka,
9. przestępczość

Obowiązek udzielenia pomocy zachodzi w sytuacji, gdy jest to niezbędne dla prawidłowego wykonywania władzy rodzicielskiej. Pomoc ta może polegać na udzieleniu dziecku należnych świadczeń medycznych, socjalnych, poradzeniu rodzicom, jak rozwiązać trudności wychowawcze, na skierowaniu do właściwego specjalisty. Pomocy powinna udzielić stosowna instytucja publiczna (szkoła, ośrodek pomocy społecznej, placówka zdrowia, poradnia specjalistyczna i inne) z chwilą powzięcia informacji o problemach dziecka lub rodzica.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewnia wsparcie w zakresie szeroko rozumianego poradnictwa, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

1. Rodzinna piecza zastępcza

W przypadku rodzinnej pieczy zastępczej sytuacja według stanu na dzień 31.12.2014 r. przedstawia się następująco:

1. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej (ogółem): 92

- liczba rodzin zastępczych spokrewnionych : 72
- liczba rodzin zastępczych niezawodowych: 15
- liczba rodzin zastępczych zawodowych: 3
- liczba rodzinnych domów dziecka: 2

2. Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej: 126

- liczba dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych : 84
- liczba dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych : 19
- liczba dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych: 12
- liczba dzieci w rodzinnych domach dziecka: 11

3. Ogółem liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie pieniężne wynosi 152 (wraz z umowami zawodowych rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i zatrudnionych do pomocy oraz usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej).

4. Ogółem wydatki z przeznaczeniem na pomoc rodzinom zastępczym na dzień 31.12.2014 r. wyniosły: **2.068.834,96 zł.** (wraz z usamodzielnianymi wychowankami rodzin zastępczych i pochodnymi od umów zlecenie z zawodowymi rodzinami zastępczymi).

Do 31.12.2014 r. powstało 12 nowych rodzin zastępczych, do których przyjęto 12 dzieci.

W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przebywało 6 dzieci. Nowoprzyjętych dzieci było 8. Z tej rodziny 3 dzieci zostało przekazanych do adopcji, a 3 w dalszym ciągu przebywa w rodzinie.

Dodać należy, że 5 dzieci z rodzinnego domu dziecka została przeniesiona do innych form pieczy zastępczej (2 umieszczono w Placówce Rodzinnej w Zelkach, 3 w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego).

Z rodziny zastępczych niezawodowych 2 dzieci powróciło pod opiekę ojca biologicznego, 2 dzieci przeniesiono do rodziny zastępczej zawodowej, 1 rodzina zastępcza niezawodowa z 1 dzieckiem przeniosła się na teren powiatu węgorzewskiego. Ponadto, 7 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych niezawodowych opuściło rodziny.

W rodzinach zastępczych spokrewnionych migracja dzieci przedstawia się następująco: 1 dziecko przeniesiono do rodziny zastępczej niezawodowej, 5 pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny, 3 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 1 dziecko powróciło pod opiekę matki biologicznej.

Według stanu na dzień 31.12.2014r. (w ramach zawartych porozumień):

a) 18 małoletnich pochodzących z powiatu giżyckiego przebywało w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (w tym: 3 dzieci w powiecie węgorzewskim, 3 dzieci w powiecie krotoszyńskim, 1 dziecko na terenie miasta Suwałk, 1 dziecko w powiecie ostródzkim, 2 dzieci na terenie powiatu Pisz, 2 dzieci w powiecie działdowskim, 2 dzieci w powiecie Kolno, 1 dziecko w mieście - Piotrków Trybunalski, 1 dziecko w Warszawie, 2 dzieci na terenie miasta Łomży).

b) z kolei w rodzinach zastępczych na terenie powiatu giżyckiego przebywało 12 dzieci pochodzących z innych powiatów (w tym: 4 dzieci z powiatu ełckiego, 1 dziecko z powiatu iławskiego, 3 dzieci z powiatu działdowskiego, 2 dzieci z powiatu węgorzewskiego, 1 dziecko z powiatu ostrołęckiego, 1 dziecko z powiatu pruszkowskiego).

Zestawienia ilościowe dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014 przedstawiają poniższe tabele.

Tab. nr 1 Raport o liczbie rodzinnych form rodzinnej pieczy zastępczej powiatu giżyckiego i ilości dzieci w nich przebywających w latach 2012 do 2014

Lp.	nazwa		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze działające na podstawie umowy				razem
					zawodowe	Specjalistyczne	pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	Rodzinne domy dziecka	
1.	Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej	2012	68	18	1	0	1	2	90
		2013	69	19	2	0	1	2	93
		2014	72	15	2	0	1	2	92
2.	Liczba dzieci w nich przebywających	2012	89	26	4	0	1	16	136
		2013	88	26	7	0	1	16	138
		2014	84	19	9	0	3	11	126

Analizując dane zawarte w tabeli nr 1 można zaobserwować niewielką zmianę w liczbie rodzinnej pieczy zastępczej powiatu giżyckiego. Przy czym nie występuje taka tendencja w ilości przebywających dzieci. Ponieważ, na przełomie lat 2012/2013 liczba dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej wzrosła ze 136 do 138, natomiast w 2014 r. spadła do 126. W 2012 roku na 90 rodzin zastępczych przypadło 136 dzieci. W 2013 roku na 93 rodzinne formy pieczy zastępczej przypadło 138 dzieci (tj. o 2 mniej). W 2014 roku na 92 rodzinne formy pieczy zastępczej przypadło 126 dzieci (tj. o 10 mniej)

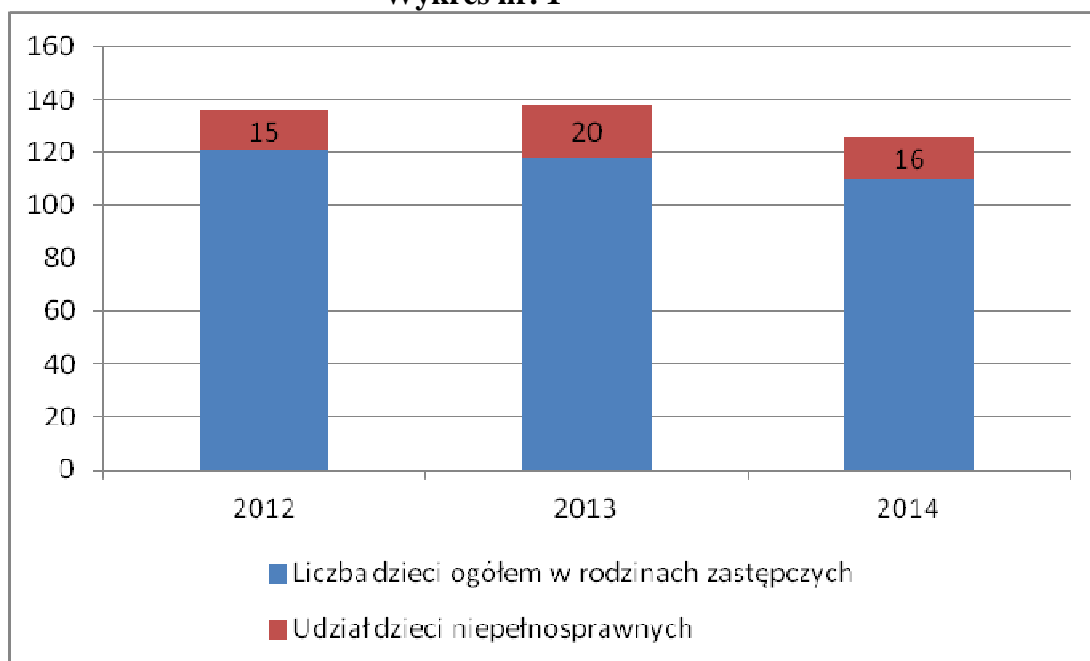
Należy wspomnieć również o tym, że znaczna część rodzinnej pieczy zastępczej powiatu giżyckiego stanowią rodziny spokrewnione. W 2012 roku na 90 rodzin zastępczych przypada 68 rodzin zastępczych spokrewnionych. W 2013 roku w dalszym ciągu dominowały rodziny spokrewnione i było ich 69 na 93. Natomiast w 2014 roku na 92 rodziny przypadło 72 rodziny zastępcze spokrewnione.

Tab. nr 2 Liczba dzieci niepełnosprawnych w latach 2012 do 2014r.

Lp.	Wg stanu na:	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci niepełnosprawnych w rodzinach zastępczych	%
	1	2	3	4
1.	2012	136	15	11,02
2.	2013	138	20	14,49
3.	2014	126	16	12,69

Badając środowisko rodzinnej pieczy zastępczej powiatu giżyckiego na podstawie tabeli nr 2 zauważa się, że liczba dzieci niepełnosprawnych przebywających w rodzinach zastępczych waha się. W 2012 roku wspomnianych dzieci było 15, co stanowiło 11,02% ogółu przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej powiatu giżyckiego dzieci. W 2013 roku tychże dzieci było więcej tj. 20, co stanowiło 14,49% ogółu. W 2014 roku gdzie liczba dzieci niepełnosprawnych spadła i wyniosła 16, co stanowi 12,69% ogółu. Dane zawarte w tabeli nr 2 obrazuje wykres nr 1

Wykres nr. 1

Tab. nr 3 Tabela ilustrująca liczbę rodzinnych form pieczy zastępczej w poszczególnych gminach powiatu giżyckiego w latach 2012 do 2014

Formy rodzinnej pieczy zastępczej	Gminy/Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej/rok																	
	Giżycko (miasto)			Giżycko (gmina)			Ryn			Wydminy			Miłki			Kruklanki		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
spokrewnione	32	34	33	10	10	12	8	7	10	13	14	15	3	2	1	2	2	1
niezawodowe	11	12	8	3	2	3	3	3	3	1	2	0	0	0	0	0	0	1
zawodowe	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
razem	44	47	42	13	12	15	13	13	16	15	17	16	3	2	1	2	2	2

Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej ogółem:

2012 r.: 90

2013 r.: 93

2014 r.: 92

spokrewnione: 68
niezawodowe: 18
zawodowe: 2
rodzinne domy dziecka: 2

spokrewnione: 69
niezawodowe : 19
zawodowe: 3
rodzinne domy dziecka: 2

spokrewnione: 72
niezawodowe: 15
zawodowe: 3
rodzinne domy dziecka: 2

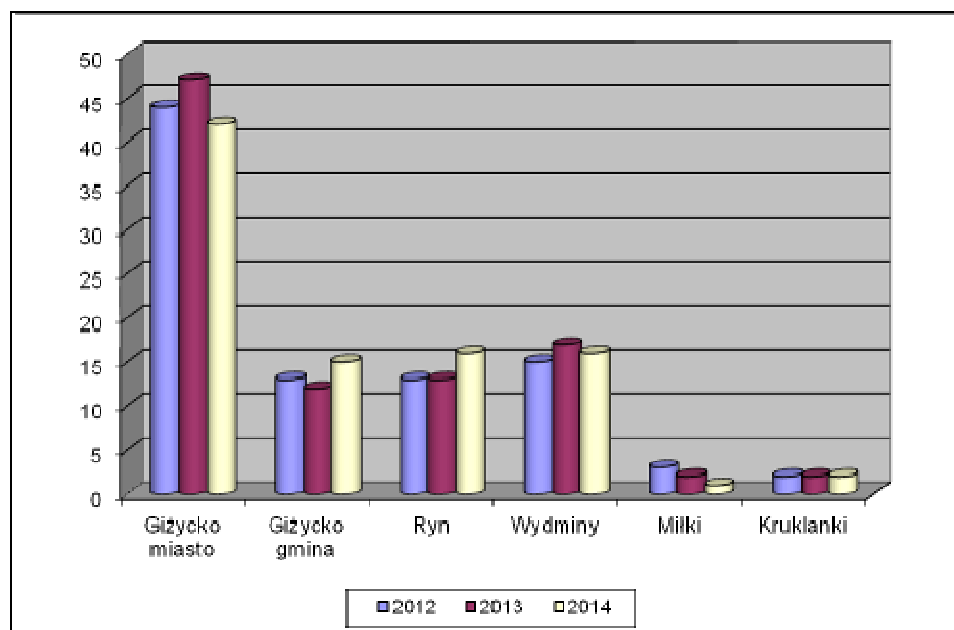
Przeglądając dane z tabeli nr 3 zauważa się, że najwięcej rodzinnych form pieczy zastępczej powiatu giżyckiego zamieszkuje na terenie gminy miejskiej - Giżycka. W 2012 roku na terenie Giżycka zamieszkiwało 44 rodzinne formy pieczy zastępczej. W 2013 roku było ich 47, a w 2014 – 42. Kolejną gminą, która wyróżnia się ze względu na ilość zamieszkujących rodzin zastępczych jest gmina Wydminy, w której w 2012 roku przebywało 15 rodzinnych form pieczy zastępczej, w kolejnych tj. 2013 – 17, natomiast w 2014 - 16. Trzecie miejsce pod względem ilości rodzinnych form pieczy zastępczej zajmuje gmina Ryn, w której w 2012 roku i 2013 roku funkcjonowało po 12 rodzinnych form rodzinnej pieczy zastępczej, w 2014 roku - 16.

Wyliczając średnią ranking rodzinnej pieczy zastępczej w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:

1. Gmina miejska-Giżycko ze średnią liczbą rodzin zastępczych: 44,33
2. Gmina Wydminy ze średnią liczbą rodzin zastępczych: 16,00
3. Gmina Ryn ze średnią liczbą rodzin zastępczych: 14,00
4. Gmina wiejska-Giżycko ze średnią liczbą rodzin zastępczych: 13,33
5. Gmina Miłki ze średnią liczbą rodzin zastępczych: 2,00, ex æquo: Gmina Kruklanki ze średnią liczbą rodzin zastępczych: 2,00

Wskazane dane obrazuje wykres 2

Wykres nr. 2 Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej w poszczególnych gminach w kolejnych latach

Tab. nr 4 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w poszczególnych gminach powiatu giżyckiego oraz liczbę dzieci z powiatu giżyckiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w okresie od 2012 roku do 2014 roku.

Typ rodziny zastępczej	Gminy/Liczba dzieci w rodzinach zastępczych/rok																				
	Giżycko (miasto)			Giżycko (gmina)			Ryn			Wydminy			Miłki			Kruklanki			Liczba dzieci z Powiatu Giżyckiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (na podstawie porozumień)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
spokrewnione	39	40	38	16	15	16	11	10	11	17	18	17	4	3	1	2	2	1	6	5	9
niezawodowa	17	16	9	5	4	6	3	3	3	1	3	0	0	0	0	0	0	1	8	6	8
zawodowe	0	0	0	0	0	0	0	3	5	4	4	4	0	0	0	0	0	0	1	1	1
specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	16	16	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
razem	57	57	50	21	19	22	30	32	30	22	25	21	4	3	1	2	2	2	15	12	18

Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej ogółem:

2012 r.: 136

2013 r.: 138

2014r.: 126

spokrewnione: 89
niezawodowe: 26

zawodowe: 5
rodzinne domy dziecka: 16

spokrewnione: 88
niezawodowe: 26

zawodowe: 8
rodzinne domy dziecka: 16

spokrewnione: 84
niezawodowe: 19
zawodowe: 12
rodzinne domy dziecka: 11

Liczba dzieci z Powiatu Giżyckiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów ogółem wg stanu na dzień 31.12.2014r.:

2012 r.: 15

2013 r.: 12

2014 r.: 18

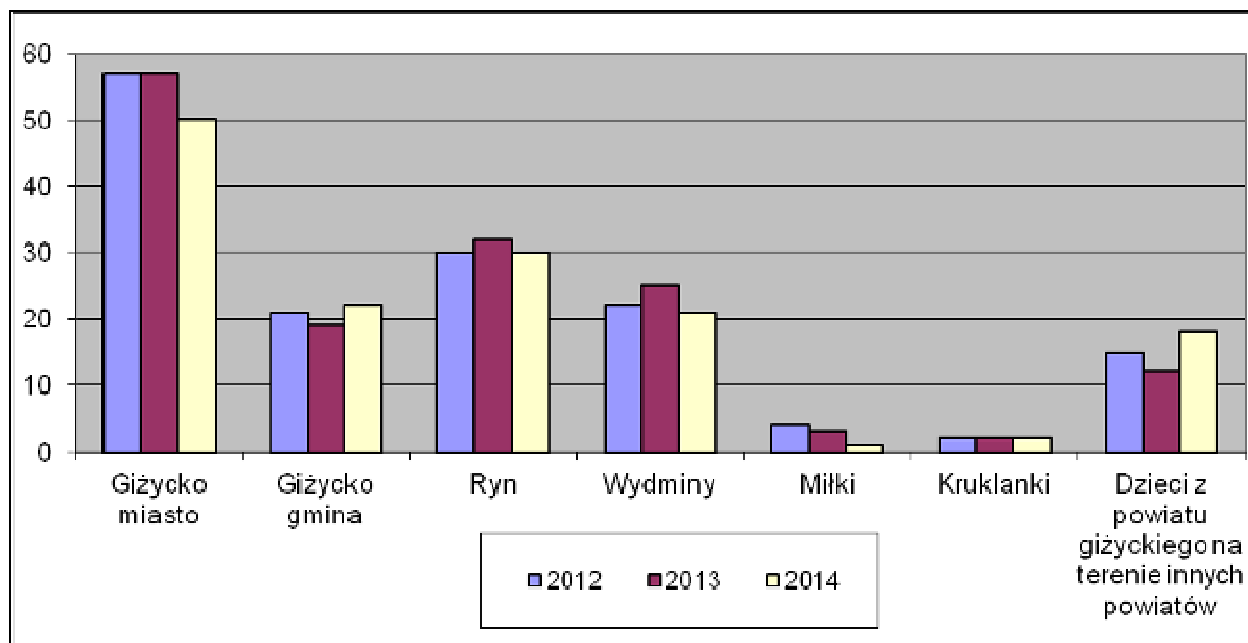
Dokonując analizy danych zawartych w tabeli nr 4 należy stwierdzić, że najwięcej dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej powiatu giżyckiego przebywa na terenie gminy miejskiej-Giżycka. Liczba dzieci w 2012 roku i 2013 roku wyniosła 57, w 2014 roku – 50. Kolejną gminą, w która wyróżnia się pod względem ilości przebywających na jej terenie dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej jest Gmina Ryn. Tam w 2012 roku przebywało 30 wspomnianych dzieci, w kolejnym 2013 roku – 32, w 2014 roku 30. W Gminie Wydminy dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej powiatu giżyckiego przebywało: w 2012 roku 22, w 2013 roku – 25, a w 2014 roku – 21. Na kolejnych miejscach uplasowały się: Gmina wiejskiej – Giżycko, a potem w gmina Miłki i Kruklanki. W tych gminach liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych powiatu giżyckiego w poszczególnych latach kształtuje się od 22 do 1 dziecka. Szczegółowe dane dotyczące ilości dzieci przebywających w latach 2012-2014 w rodzinnych formach pieczy powiatu giżyckiego z podziałem na poszczególne gminy przedstawia poniższy ranking:

1. Gmina Miejska – Giżycko ze średnią liczbą dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej powiatu giżyckiego: 54,66
2. Gmina Ryn- ze średnią liczbą dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych powiatu giżyckiego : 30,66
3. Gmina Wydminy ze średnią liczbą dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych powiatu giżyckiego: 22,66
4. Gmina Wiejska – Giżycko ze średnią liczbą dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej powiatu giżyckiego: 20,66
5. Gmina Miłki ze średnią liczbą dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych powiatu giżyckiego: 2,66
6. Gmina Kruklanki ze średnią liczbą dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych powiatu giżyckiego: 2,00

Dodać należy, że na terenie innych powiatów przebywają dzieci pochodzące z powiatu giżyckiego. W 2012 roku takich dzieci wg stanu na koniec roku było - 15, w 2013 roku mniej tj. 12, a w 2014 roku wg stanu na koniec roku było więcej 18.

Opisane dane obrazuje wykres nr 3

Wykres nr. 3 Liczba dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej w poszczególnych gminach w kolejnych latach oraz (ostatnia pozycja) ilość dzieci z powiatu giżyckiego przebywających w rodzinach na terenie innych powiatów

2. Piecza instytucjonalna

Powiat Giżycki na swoim terenie posiada placówki opiekuńczo-wychowawcze: placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego pn. Placówka Rodzinna w Zelkach, dwie placówki socjalizacyjne pn.: Dom Św. Faustyny „Wielkie Serce” Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 „Arka Przyjaźni w Giżycku i Dom Św. Faustyny „Wielkie Serce” Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 „Dar Serca” w Giżycku oraz placówkę typu interwencyjnego pn.: Dom Św. Faustyny „Wielkie Serce” Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 „Radosna Przystań” w Giżycku.

Aktualnie od dnia 01.02.2012r. obowiązuje umowa z Caritas Diecezji Ełckiej na prowadzenie placówek. Decyzja, co do przyszłości placówek zostanie określona na początku 2016 r., tj. na rok przed wygaśnięciem umowy z w/w podmiotem.

Łącznie na dzień 31.12.2014r. placówka dysponowała 57 miejscami.

1. Liczba wychowanków na dzień 31.12.2014r.:

Dom Św. Faustyny w Giżycku:

Placówka Socjalizacyjna nr 1 „Arka Przyjaźni” - 19

Placówka Socjalizacyjna nr 2 „Dar Serca” - 14

Placówka Interwencyjna nr 3 „Radosna Przystań” - 1

mieszkanie chronione – 0

mieszkanie chronione dla osób w sytuacji kryzysowej - 2

- Placówka Rodzinna w Zelkach – 7

Do Domu Św. Faustyny w Giżycku skierowano:

- do placówek socjalizacyjnych – 12 małoletnich /13 skierowań, dot. 12 dzieci - jedno dziecko skierowano w ciągu roku dwukrotnie/

- do placówki interwencyjnej - 5

- w mieszkaniu chronionym dla osób w sytuacji kryzysowej przebywały 2 osoby.

Do Placówki Rodzinnej w Zelkach skierowano 2 dzieci.

Porozumienia zawarte pomiędzy powiatem giżyckim, a innymi powiatami, dot. ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Według stanu na dzień 31.12.2014r.:

- 2 małoletnich pochodzących z powiatu giżyckiego przebywało w placówkach na terenie Powiatu Mrągowskiego,
- z kolei w placówkach na terenie powiatu giżyckiego przebywało 13 dzieci pochodzących z innych powiatów (w tym, 4 dzieci z Powiatu Działdowskiego, 3 dzieci z Powiatu Mrągowskiego, 1 z Powiatu Bartoszyckiego, 2 z Powiatu Iławskiego, 3 z Powiatu Drawskiego).

Tab. nr 5 Liczba dzieci przebywających w placówkach i oczekujących na przyjęcie

Nazwa placówki	Liczba dzieci przebywających w placówkach			Liczba dzieci oczekujących na przyjęcie		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Dom Św. Faustyny w Giżycku	41	36	36	-	-	-
Placówka Rodzinna w Zelkach	8	6	7	-	-	-

Tab. nr 6 Liczba dzieci przebywających w placówkach na terenie innych powiatów, wg stanu na koniec danego roku.

Powiat	Liczba dzieci przebywających w placówkach na terenie innych powiatów		
	2012	2013	2014
Mrągowski	2	2	2

Tab. nr 7 Liczba dzieci przebywających w placówkach na terenie powiatu giżyckiego z innych powiatów wg stanu na 31.12.2014 r.,

Powiat	Dom Św. Faustyny w Giżycku	Placówka Rodzinna w Zelkach
Działdowo	3	1
Bartoszyce	1	-
Mrągowo	3	-
Hawa	2	-
Drawsko Pomorskie	3	-

3. Promocja pieczy zastępczej

Promocję rodzicielstwa zastępczego rozpoczęliśmy trzy lata temu i kontynuujemy na bieżąco. Na początku były to informacje na stronach internetowych i tablicach ogłoszeń Powiatu Giżyckiego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, kościołach, instytucjach i zakładach pracy a także w lokalnej prasie i mediach. Jednocześnie towarzyszyły temu i towarzyszą plakaty promujące pieczę zastępczą. Przy organizacji czy też współorganizacji imprez na rzecz rodziny np. biegi rodzinne, promowane były i w dalszym ciągu są rodziny zastępcze poprzez organizację konkursów z nagrodami, ulotki. Zainteresowanie było duże lecz osób chętnych do pozostania rodziną zastępczą było niewiele. Kontynuując w/w działania w tym zakresie postanowiliśmy dodatkowo rozszerzyć promocję rodzicielstwa zastępczego o reklamę mobilną. W tym celu oklejone zostały folią z nadrukiem samochodu służbowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Giżycku, Domu Pomocy Społecznej w Giżycku, Domu Pomocy Społecznej w Wydminach, Gminy Miłki, Ryńskiego Stowarzyszenia Integracji Przyjaciół osób Niepełnosprawnych „Dar Serca” w Rynie.

4. Koordynatorzy Rodzinnej pieczy Zastępczej

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej realizują zadania wynikające z art. 77 pkt 3 ustawy z 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r.poz.135 ze zm.). Do zadań koordynatora należy w szczególności:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku;
- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem koordynatora w okresie 2012-2014 przedstawia się następująco:

- 2012 r. - 60 rodzin; w tym 104 dzieci
- 2013 r. - 66 rodzin; w tym 113 dzieci
- 2014 r. - 91 rodzin; w tym 140 dzieci.

W 2012 roku sporządzono 115 opinii oraz 128 ocen dotyczących sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i 104 plany pomocy dziecku. Ponadto, wykonano 159 konsultacji z osobami współpracującymi z dzieckiem i rodziną. (m.in z: pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, pedagogiem szkolnym, nauczycielem, kuratorem sądowym, terapeutą uzależnień, przedstawicielem ośrodka adopcyjnego i innymi).

W roku 2013 prowadzono 113 planów pomocy dziecku. Opracowano 162 opinie i 162 oceny dotyczące sytuacji dziecka. Koordynatorzy sporządzili łącznie 16 pozwów o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych, w tym wobec 18 rodziców biologicznych na 16 dzieci pozostających w pieczy zastępczej.

W roku 2014 prowadzono 141 planów pomocy dziecku. Wykonano 230 ocen i 230 opinii dotyczących aktualnej sytuacji dziecka. Sporządzono 19 pozwów o alimenty wobec 20 rodziców biologicznych na 22 dzieci przebywające w pieczy zastępczej.

Od 2012 do 2014 r. zgłoszono do Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie, Filia w Ełku 12 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej czynnie uczestniczą w przedsięwzięciach promujących rodzinną pieczę zastępczą.

5.Poradnictwo

Art. 180 pkt 7 ustawy z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że do zadań własnych Powiatu należy organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

- a) grup wsparcia,
- b) specjalistycznego poradnictwa.

Zadanie było realizowane przez prawnika i psychologa PCPR, oraz specjalistów wyłonionych w drodze przetargu ofertowego.

Osoby z pieczy zastępczej skorzystały w 2014r. z poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, prawnego oraz doradztwa zawodowego. Szczegółowe dane podajemy poniżej.

PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNE – w zakresie piecza zastępcza

1. Psycholog PCPR w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014r. objął konsultacjami psychologicznymi 17 osób z rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 8 dzieci oraz uczestniczył w posiedzeniach zespołu oceniającego sytuację dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej (dot. 71 dzieci) a także w ramach pieczy zastępczej przeprowadził badania 78 osób i sporządził 54 opinie.
2. Pierwszy psycholog wyłoniony w drodze przetargu ofertowego w okresie od 7 kwietnia do 30 czerwca 2014r. objął konsultacjami psychologicznymi 3 osoby z rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 1 dziecko oraz przebadał 1 kandydata na rodzinę zastępczą.
3. Drugi psycholog wyłoniony w drodze przetargu ofertowego w okresie od 15 lipca do 15 grudnia 2014r. uczestniczył w posiedzeniach zespołu oceniającego sytuację dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej (dot. 8 dzieci) oraz przeprowadził badanie jednego rodzica zastępczego i sporządził jedną opinię.

PORADNICTWO TERAPEUTYCZNE – w zakresie piecza zastępcza

W okresie od 17 kwietnia do 15 grudnia 2014r. udzielono pomocy terapeutycznej w formie indywidualnych konsultacji 12 osobom, w tym 3 dzieci. Ponadto odbyło się 6 spotkań grupy wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej z powiatu giżyckiego.

PORADNICTWO PRAWNE – w zakresie piecza zastępcza

Z konsultacji prawnych w 2014r. skorzystało 9 osób – rodzice zastępczy. Pomoc polegała głównie na udzielaniu informacji oraz konsultacjach w konkretnych sprawach.

DORADZTWO ZAWODOWE – w zakresie piecza zastępcza

Z konsultacji doradcy zawodowego w 2014r. skorzystało 3 osoby.

IV. Cele i zadania programu

Cel główny: Efektywna i skuteczna opieka zastępcza w Powiecie Giżyckim.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnianie i promocja rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Giżyckim.

Zadania:

- 1.1. Promocja w lokalnych mediach i w środowisku lokalnym zastępczych form opieki z podkreśleniem jej roli i znaczenia.
- 1.2. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do prowadzenia zastępczych form opieki.
- 1.3. Zwiększanie w miarę potrzeb liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, rodzinnych domów dziecka.
- 1.4. Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym.
- 1.5. Współpraca z OPS w zakresie pieczy zastępczej.

Sposób realizacji:

- 1.1.1. Zamieszczanie plakatów i informacji w kościołach, na stronach internetowych – (BIP PCPR i powiatu), roznoszenie ulotek, plakatów, publikowanie artykułów w lokalnej prasie, oklejenie samochodów służbowych powiatu i współpracujących partnerów w tym zakresie.
- 1.1.2. Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej.
- 1.1.3. Współpraca lokalnych instytucji działających na rzecz rodziny w zakresie pozyskiwania kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki.
- 1.2.1 Wyłanianie kandydatów i kwalifikowanie do szkoleń.
- 1.2.2 Przeprowadzanie szkoleń.
- 1.3.1. Pozyskiwanie nowych rodzinnych form pieczy zastępczej.
- 1.4.1 Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
- 1.5.1. Współpraca na linii Koordynator – Asystent rodziny.

2. Zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinom, dzieciom, opiekunów w ramach pieczy zastępczej.

Zadania:

- 2.1. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przewycieżaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi przebywającymi pod ich opieką.
- 2.2. Kontynuowanie i dalsze rozwijanie wsparcia dla rodzin zastępczych i sprawujących opiekę nad dziećmi w ramach pieczy zastępczej w zakresie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.
- 2.3. Zwiększenie liczby zatrudnionych koordynatorów w systemie pieczy zastępczej.

Sposób realizacji:

- 2.1.1. Objęcie wsparciem rodzin przez Koordynatora i Asystenta Rodziny.
- 2.1.2. Organizowanie grupy wsparcia dla osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodzin pomocowych.
- 2.1.3. Wspieranie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka przez wolontariuszy.
- 2.2.1. Zapewnienie dzieciom i rodzinom bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej.
- 2.2.2. Okresowe szkolenia prowadzone przez specjalistów w celu doskonalenia kompetencji w zakresie opieki i wychowania.
- 2.2.3. Kontynuacja grup wsparcia.
- 2.2.4. Inicjowanie do organizowania specjalistycznych/problemowych grup wsparcia jako sposób na rozwiązywanie trudnych problemów.
- 2.2.5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi lokalnie na rzecz dziecka i rodziny.
- 2.2.6. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach poprawy życia zgodnie z potrzebami i prawami przysługującymi rodzinom.
- 2.3.1. Wyznaczenie koordynatorów pieczy zastępczej i objęcie przez nich wsparciem określonej liczby rodzin przewidzianych ustawą.

3. Standaryzacja instytucjonalnej pieczy zastępczej w tym utworzenie nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zadania:

- 3.1. Dostosowanie funkcjonującej placówki opiekuńczo-wychowawczej do obowiązujących przepisów.
- 3.2. Zapewnienie i utrzymanie standardu opieki i wychowania.
- 3.3. Utworzenie w środowisku placówek opiekuńczo-wychowawczych określonego typu do 14 dzieci.

Sposób realizacji:

- 3.1.1. Utrzymanie standardu placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- 3.2.1. Wypełnienie postanowień ustawy w zakresie zamieszkania i pobytu dzieci w placówce.
- 3.3.1. Przygotowanie projektów i wymaganej dokumentacji,
- 3.3.2. Pozyskanie środków, realizacja,
- 3.3.3. Wyposażenie placówek
- 3.3.4. Umieszczenie dzieci, zatrudnienie specjalistycznej kadry.

4. Skuteczne usamodzielnienie wychowanków z pieczy zastępczej.

Zadania:

- 4.1 Udzielenie wsparcia usamodzielnianym wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Sposób realizacji:

- 4.1.1. Przygotowanie Programów Usamodzielnienia.
- 4.1.2. Wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia.
- 4.1.3. Przeprowadzenie postępowania w celu przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy na zagospodarowanie.
- 4.1.4. Udzielenie pomocy w zakresie zamieszkania w mieszkaniach chronionych.
- 4.1.5. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania z zasobów gminy.
- 4.1.6. Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach zawodowych oraz treningach kompetencji i umiejętności społecznych.

5. *Wspieranie rodziców biologicznych dzieci objętych pieczą zastępczą.***Zadania:**

- 5.1. Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia rodzicom biologicznym.

Sposób realizacji:

- 5.1.1. Inicjowanie współpracy koordynatora pieczy zastępczej z asystentem rodziny.
- 5.1.2. Umożliwianie konsultacji psychologicznych i terapeutycznych.
- 5.1.3. Udzielanie wsparcia pedagogicznego i doradztwa zawodowego.

V. Plan finansowy realizacji programu

Przedstawiony poniżej plan realizacji budżetu jest jedynie symulacją potencjalnie przewidywanych wydatków. Z uwagi na to, że trudno w sposób jednoznaczny przewidzieć skutki wdrożenia ustawy oraz Programu zaplanowany budżet może ulegać zmianie.

Tab. nr 8 Szacunkowy koszt i struktura finansowania działań programu

L.p.	Szacunkowy koszt i struktura finansowania działań w ramach Programu, wg źródeł finansowania	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
	Ogółem w tym:	4 158 501	4 274 671	4 381 540
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących RDD	232 569	237 220	243 151
2.	Wynagrodzenie pomocy domowej	44 076	44 958	46 082
3.	Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej	1 268 500	1 293 870	1 326 217
4.	Dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci w wieku od 6-18 lat	0	33 000	33 825
5.	Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej zawodowej	20 000	20 400	20 910
6.	Pomoc losowa	2 500	2 550	2 614
7.	Pomoc dla osób usamodzielnianych zgodnie z Indywidualnym Programem Usamodzielniania	219 000	223 380	228 965
8.	Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego	40 000	40 800	41 820
9.	Przeprowadzenie remontu	31 530	32 161	32 965
10.	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych	15 300	15 606	15 996
11.	Koszty pośrednie związane z obsługą administracyjno-biurową rodzin zastępczych (w tym: wynagrodzenia z pochodnymi pracowników, media, materiały i wyposażenie)	183 365	187 032	191 708
12.	Dotacje na utrzymanie dzieci z terenu powiatu giżyckiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów	434 833	443 530	454 618
13.	Dotacje na utrzymanie dzieci z powiatu giżyckiego umieszczonych w rodzinach zastępczych w innych powiatach	287 564	293 315	300 648
14.	Placówka Rodzinna w Żelkach	293 119	298 981	306 456
15.	Dom Św. Faustyny w Giżycku	1 086 145	1 107 868	1 135 565

* Po półroczu budżet będzie aktualizowany

VI. Realizacja programu

Przy sprawnej realizacji programu świadczone wsparcie, pomoc i opieka będą:

1. Bliżej środowiska dziecka i rodziny;
2. Podniosą poziom świadczonych usług w ramach działań profilaktycznych;
3. Działać krócej, aby nie uzależniać dziecka i rodziny od pomocy;
4. Tańsze, niż w tradycyjnych formach opieki;
5. Powodować zmniejszenie liczby dzieci niedostosowanych społecznie;
6. Powodować kompensację skutków niepełnosprawności i problemów opiekuńczo wychowawczych w istniejących rodzinach;
7. Wyposażyć dzieci i młodzież w niezbędną wiedzę dotyczącą radzenia sobie z problemami;
8. Źródłem dla prowadzenia szerokiej polityki informacyjnej na temat pieczy zastępczej;
9. Powodować powstanie nowych miejsc pracy dla doświadczonej i wykwalifikowanej kadry.

Spowoduje to, że będzie można sukcesywnie tworzyć coraz więcej rodzinnych form opieki. Poniżej przedstawiamy limit przewidziany do zrealizowania w zakresie utworzenia nowych rodzin zastępczych zawodowych.

Tab. nr 9 Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015 -2017

Zadania do realizacji	Rok		
	2015	2016	2017
Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych	do 2	do 2	do 2

VII. Podsumowanie

Monitorowanie programu:

Podmiotem koordynującym niniejszy program jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzine w Giżycku. Monitorowanie odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku.

Główne cechy programu:

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

Posiada on następujące cechy:

1. Wspiera rodzinę;
2. Oparty na potencjale rodziny i społeczności lokalnej;
3. Zorientowany na integrację rodziny i społeczności;
4. Szybko reagujący;
5. Otwarty, wzmacniający i aktywizujący;
6. Różnicujący formy pomocy i opieki;
7. Stale podnoszący standard usług.

Źródła finansowania:

Środki Powiatu Giżyckiego, unijne, samorządów gminnych, samorządu województwa, wojewody, sponsorzy.

Problemy mogące wpłynąć na zakłócenie realizacji programu:

1. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej w tym zatrudnienie dodatkowo koordynatorów zgodnie z wymogami ustawy,
2. Niewystarczająca liczba kandydatów na pełnienie funkcji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka,
3. Brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków,
4. Brak współpracy ze strony naturalnych rodziców w celu powrotu dziecka do rodziny,
5. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka,
6. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka,
7. Trudności we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie,
8. Brak współpracy usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki w procesie usamodzielnienia.

VIII. Harmonogram realizacji Programu

L. p.	Cel szczegółowy programu	Okres realizacji	Zadania przy realizacji celu	Sposoby realizacji	Źródło finansowania	Odpowiedzialność za realizację
1.	<i>1.Upowszechnianie i promocja rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Giżyckim</i>	2015-2017	<p>1.1. Promocja w lokalnych mediach i w środowisku lokalnym zastępczych form opieki z podkreśleniem jej roli znaczenia.</p> <p>1.2. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do prowadzenia zastępczych form opieki.</p> <p>1.3. Zwiększanie w miarę potrzeb liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, rodzinnych domów dziecka.</p> <p>1.4. Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym.</p> <p>1.5. Współpraca z OPS w zakresie pieczy zastępczej.</p>	<p>1.1.1 Zamieszczanie plakatów i informacji w kościołach, na stronach internetowych – (BIP PCPR i powiatu), roznoszenie ulotek, plakatów, publikowanie artykułów w lokalnej prasie, oklejenie samochodów służbowych PCPR.</p> <p>1.1.2 Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej.</p> <p>1.1.3 Współpraca lokalnych instytucji działających na rzecz rodziny w zakresie pozyskiwania kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki.</p> <p>1.2.1 Wyłanianie kandydatów i kwalifikowanie do szkoleń.</p> <p>1.2.2 Przeprowadzanie szkoleń.</p> <p>1.3.1 Pozyskiwanie nowych rodzinnych form pieczy zastępczej</p> <p>1.4.1 Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną celem poszukiwania dla nich</p>	Samorząd Powiatowy	PCPR

				rodzin przysposabiających. 1.5.1. Ustalenie zasad wspólnych działań na linii Koordynator – Asystent rodziny.		
2.	2. Zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinom, dzieciom, opiekunów w ramach pieczy zastępczej.	2015-2017	2.1. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi przebywającymi pod ich opieką; 2.2. Kontynuowanie i dalsze rozwijanie wsparcia dla rodzin zastępczych i sprawujących opiekę nad dziećmi w ramach pieczy zastępczej w zakresie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego; 2.3. Zwiększenie liczby zatrudnionych koordynatorów do systemu pieczy zastępczej.	2.1.1. Objęcie wsparciem rodzin przez Koordynatora i Asystenta Rodziny. 2.1.2. Organizowanie grupy wsparcia dla osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodzin pomocowych. 2.1.3. Wspieranie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka przez wolontariuszy. 2.2.1. Zapewnienie dzieciom i rodzinom bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej. 2.2.2. Okresowe szkolenia prowadzone przez specjalistów w celu doskonalenia kompetencji w zakresie opieki i wychowania. 2.2.3. Kontynuacja grup wsparcia. 2.2.4. Inicjowanie do organizowania specjalistycznych/problemowych grup wsparcia jako sposób na	Samorząd Powiatowy, Samorząd Gminny, Organizacje pozarządowe	PCPR, OPS

				<p>rozwiązywanie trudnych problemów.</p> <p>2.2.5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi lokalnie na rzecz dziecka i rodziny.</p> <p>2.2.6. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach poprawy życia zgodnie z potrzebami i prawami przysługującymi rodzinom.</p> <p>2.3.1 Wyznaczenie koordynatorów pieczy zastępczej i objęcie przez nich wsparciem określonej liczby rodzin przewidzianych ustawą.</p>		
3.	3. Standaryzacja instytucjonalnej pieczy zastępczej.	2015-2017	<p>3.1. Dostosowanie funkcjonującej placówki opiekuńczo-wychowawczej do obowiązujących przepisów,</p> <p>3.2. Zapewnienie i utrzymanie standardu opieki i wychowania.</p> <p>3.3. Tworzenie w środowisku placówek socjalizacyjnych do 14 dzieci.</p>	<p>3.1.1. Utrzymanie standardu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>3.2.1. Wypełnienie postanowień ustawy w zakresie zamieszkania i pobytu dzieci w placówce.</p> <p>3.3.1. Przygotowanie projektów i wymaganej dokumentacji,</p> <p>3.3.2. Pozyskanie środków, realizacja,</p>	Samorząd Powiatowy, Organizacje pozarządowe, Caritas Diecezji Ełckiej, Samorząd województwa Urząd	Organizacje pozarządowe, Caritas Diecezji Ełckiej, PCPR

				3.3.3. Wyposażenie placówek 3.3.4. Umieszczenie dzieci, zatrudnienie specjalistycznej kadry.	Wojewódzki	
4.	4. Skuteczne usamodzielnienie wychowanków z pieczy zastępczej.	2015-2017	4.1 Udzielenie wsparcia usamodzielnianym wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	4.1.1. Przygotowanie Programów Usamodzielnienia. 4.1.2. Wyznaczenie opiekuna usamodzielnienia. 4.1.3. Przeprowadzenie postępowania w celu przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy na zagospodarowanie. 4.1.4. Udzielenie pomocy w zakresie zamieszkania w mieszkaniach chronionych. 4.1.5. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania z zasobów gminy. 4.1.6. Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach zawodowych oraz treningach kompetencji i umiejętności społecznych.	Samorząd Powiatowy, Organizacje pozarządowe, Samorząd Gminny,	PCPR, OPS, PUP w Giżycku

5.	5. Wspieranie rodziców biologicznych dzieci objętych pieczą zastępczą.	2015-2017	5.1. Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia rodzicom biologicznym.	5.1.1. Inicjowanie współpracy koordynatora pieczy zastępczej z asystentem rodziny. 5.1.2. Umożliwianie konsultacji psychologicznych i terapeutycznych. 5.1.3. Udzielanie wsparcia pedagogicznego i doradztwa zawodowego.	Samorząd Powiatowy, Organizacje pozarządowe, Samorząd Gminny	OPS, PCPR, PUP w Giżycku
----	---	-----------	--	--	--	--------------------------------